

PLAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING PÅ DAHLSTIERNKA GYMNASIET

1. Inledning

Denna plan tar upp bakgrund och styrdokument för studie- och yrkesvägledning (SYV). I planen redogörs för hur dessa verkar på Dahlstiernska Gymnasiet, Mål klargörs liksom ansvarsfördelning för SYV arbetet på skolan. Detta följs av utvärderingsupplägg och en mer konkret pågående aktivitetsplan. SYV- arbetet är hela skolans ansvar och är därför av vikt för såväl vägledare, rektor, som pedagoger.

2. Bakgrund

Förändringen av arbetslivet sker i snabb takt Skolan behöver möta detta genom nära samverkan med externa aktörer för elevernas kommande arbetsliv. Är eleverna väl förbereda när de ska göra sina studie- och yrkesval kommer det att gynna både individ och samhälle. God och tillgänglig vägledning skapar möjlighet att sortera i det komplexa valet dagens ungdomar står inför där kön, social och kulturell bakgrund är några av många komponenter. En god studie-och yrkesvägledning ökar motivation för att såväl nå behörighet till gymnasiet som att motivera för att nå fullständig examen på det av eleven valda gymnasieprogrammet.

Dahlstiernska gymnasiet är till över 90 procent ett yrkesgymnasium. Det ger i vägledningsmening med koppling till arbetslivet många fördelar. Såväl elever, lärare, SYV och rektor har många naturliga samverkanskontakter via APL och via lärandet på en lärlingsplats. Det senare gör även de handledare som finns på våra företag till viktiga personer vägledande kring ett yrkes innehåll och karaktär och förväntningar.

3. Styrdokument

Skollag 2010:800

Skollagen ställer krav på studie- och yrkesvägledning. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning. För alla elever i samtliga skolformer förutom förskolan och förskoleklassen ska kompetens finnas för att tillgodose elevernas behov av vägledning för framtida studie-och yrkesval. För att få anställas som studie-och yrkesvägledare utan tidsbegränsning krävs utbildning för yrkesområdet.

Utformningen av gymnasieutbildningen ska bidra till personlig utveckling samt förbereda eleverna för aktiva livsval och grund för fortsatta studier och arbete. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Läroplansmål (Gy 11)

Gymnasieskolan ska samverka nära med de obligatoriska skolformerna, universiteten och högskolorna, folkhögskolor, arbetsförmedling, näringsliv, kommuner, branschorganisationer samt med samhället i övrigt. Särskilt betydelsefullt är skolans samverkan med yrkesföreträdare om arbetslivets olika yrken. Yrkesutbildningarna ska ha ett nära samarbete med sina respektive branscher. Det borgar för att eleverna får en hög kvalitet på sin utbildning och att inriktningsval inom yrken underlättas. Elevernas behov i samklang med yrkeslivets kontinuerliga förändringar ger här studie-och yrkesvägledningen en stor betydelse.

I läroplanen betonas också entreprenörsförmågor som värdefulla för arbetslivet, samhällslivet och vidare studier. Utfört i skolan kan det ses som UF-företag, men ännu

mer som praktiskt tillämpad kunskap och färdigheter utanför klassrummet för att skapa helhetsförståelse, meningsfullhet och motivation.

Gymnasieskolans mål är att varje elev:

- utvecklar sin självkänedom och förmåga till studieplanering,
- medvetet kan ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper,
- ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan ha,
- har kännedom om arbetslivets villkor, särskilt inom sitt studieområde, samt om möjligheter till fortsatt utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder

Gymnasieskolans riktlinjer

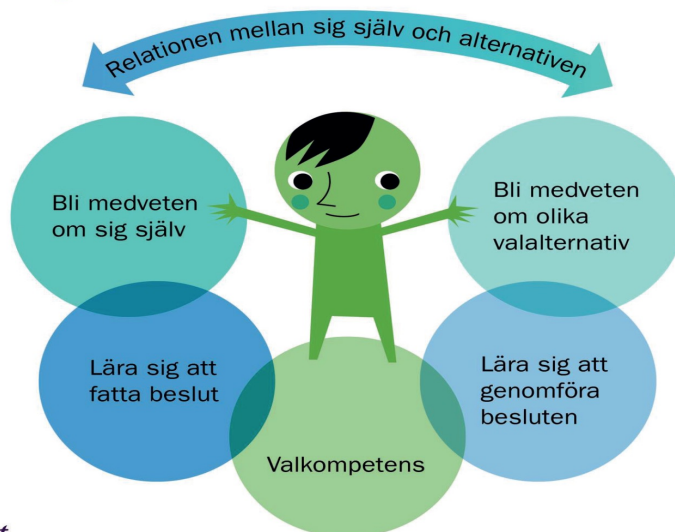
Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning,

- informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund,
- i informationen och vägledningen utnyttja de kunskaper som finns hos eleverna, hos skolans personal och i samhället utanför skolan,
- i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter från arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång,
- utveckla kontakter med universitet och högskolor samt med handledare och andra inom arbetslivet som kan bidra till att målen för utbildningen nås,
- i utbildningen nyttja kontakter med det omgivande samhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- bidra till att presumtiva elever får information om skolans utbildningar

4. Vad är studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledning är processinriktad och syftar till att den enskilda individen lättare ska kunna lära sig fatta beslut utifrån sig själv och göra val som är väl underbyggda och medvetna. Val av utbildning och yrke sker vid flera tillfällen i livet och studie- och yrkesvägledning syftar till att underlätta för individer att välja utbildning, yrke eller karriär. Studie och yrkesvägledning är allt som har att göra med att eleven får kunskap om sig själv och kunskap vilka alternativ som finns.

Valkompetens

Skolverket

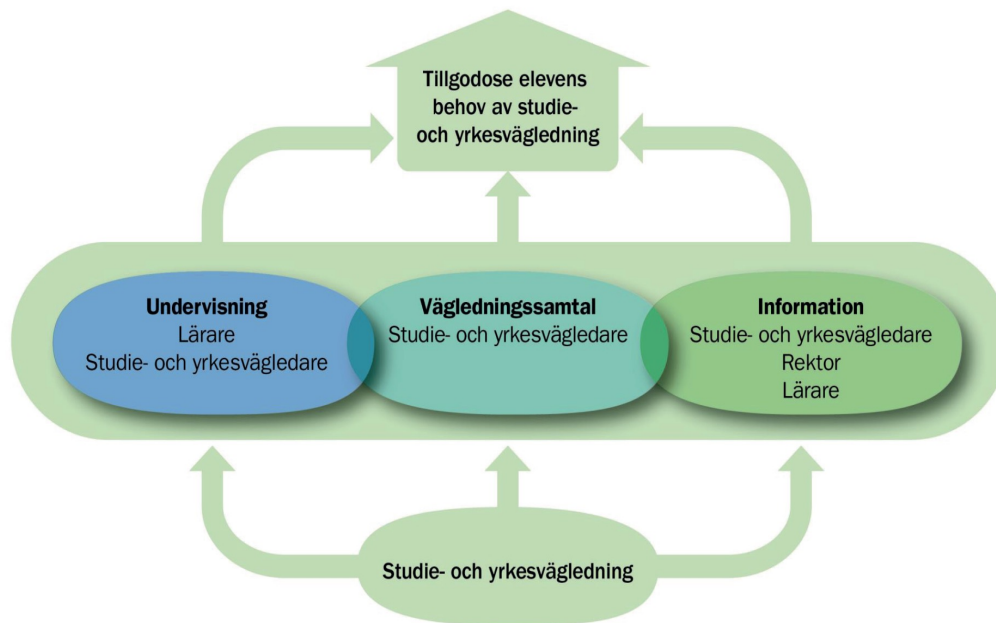
5. Studie- och yrkesvägledning – hela skolans ansvar

Studie- och yrkesvägledning kan ses bestå av två delar:

SYV är i snäv bemärkelse den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av vägledningssamtal, individuellt och i grupp. Här ges den enskilde eleven möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika framtidsvägar. Studie- och yrkesvägledningen måste utgå från elevens behov och förutsättningar samt kunna anpassas för att på bästa sätt stödja eleven att gå vidare i sin valprocess och att genomföra sina beslut.

SYV i vid bemärkelse innebär att studie- och yrkesvägledningen är hela skolans ansvar och ska vara en integrerad del i undervisningen, dvs all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det handlar till exempel om praktiska arbetslivserfarenheter, undervisning som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla elevens självkänedom.

Vägledning – information – undervisning

Skolverket

Rektor bör

- ge riktlinjer och förutsättningar för att studie- och yrkesvägledningen blir ett uppdrag för hela skolan.
- tydliggöra hur ansvaret för studie och yrkesorienteringen är fördelat och hur lärare, studie- och yrkesvägledare och övrig personal arbetar med och samarbetar kring studie- och yrkesorienteringen, samt
- i samverkan med skolans personal planera hur studie- och yrkesorienteringen ska genomföras, följas upp och utvärderas.

Allmänna råd kring arbete med studie- och yrkesvägledning

I Allmänna råd och kommentarer om studie- och yrkesorientering anges att det på såväl kommun- som skolnivå bör:

- finnas system och rutiner för ett system för planering, uppföljning och utvärdering av målen för studie- och yrkesvägledning.
- och att resultaten av uppföljningar/utvärderingen används till att förbättra kvaliteten på studie- och yrkesorienteringen och till en genomtänkt resursfördelning.

Handlingsplan

1.Målsättning

Förvaltningens mål för året anges i denna plan och är förankrat i Stratsys.

2.Skolans mål avseende studie-och yrkesvägledning

Mål kring Språkinstruktionen uttrycks i Stratsys under aktivitetsplan på följande sätt.

- Dahlstiernska och Vuxenutbildningen deltar i näringslivsråd och genomför arbetsmarknadsmässa. Uppföljning senast 2018-05-31
- Dahlstiernska gymnasiet implementerar handlingsplan för nyanlända elevers utbildningsvägar efter språkinstruktion. Uppföljning senast 2018-06-01.
Delmål, * se nedan
- Dahlstiernska, VUX samt högstadiet har möte med näringsliv minst 1 gång/år
Uppföljning senast.

Delmål för detta under punkt * är:

- Alla ska nå sina kurs- och examensmål och blir anställningsbara.
- Genomföra aktivitetsplaner för arbetet kring studie och yrkesvägledning.
- Utveckla och konkretisera undervisningsmoment med koppling till elevers yrkes- och valkompetens
- Utveckla den kompensatoriska studie- och yrkeslivsvägledningen för språkinstruktionen
- Följa upp aktivitetsplaner och använda skolverkets BRUK för SYV -verksamheten.

3.Ansvarsfördelning

Allas ansvar

Det är allas ansvar att:

- utveckla kontakter med skolor och arbetslivsaktörer av olika slag.
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller social eller kulturell bakgrund
- verka för att utveckla kontakter mellan de olika skolformerna grundskola- gymnasium samt universitet och högskola.
arbeta för att presumtiva elever ska få kännedom om verksamhetens utbildningar
- Utveckla elevernas självkännedom och valkompetens

Rektors ansvar

- se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden
- att samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas
- klargöra ansvarsfördelningen för studie- och yrkesvägledningen
- systematiskt följa upp studie- och yrkesvägledningen i skolans kvalitetsarbete och kartlägga verksamheten utifrån Skolverkets material BRUK.
- att handlingsplan för skolans arbete med studie-och yrkesvägledning upprättas

Lärarens ansvar

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning
- utveckla kontakter med skolor, företag och organisationer
- utveckla integrationen mellan ämneskunskaper och kunskaper om arbets/yrkesliv.
- Utveckla det entreprenöriella lärandet
- synliggöra och utmana föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som kan påverka elevernas framtida studie- och yrkesval
- bidra att till eleven utvecklar allsidiga kunskaper om arbetslivet
- stödja förmåga till studieplanering samt konsekvenserna av val

Studie- och yrkesvägledarens ansvar

- informera och vägleda eleverna inför utbildning, inriktning och framtid och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning eller språkhinder
- stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser
- bidra med specialistkunskaper för elevernas studie- och yrkesval.
- planera studie- och yrkesvägledningen och redogöra för aktiviteter årsplanering.
- samverka med lärare för integration av SYV i undervisningen
- arbeta för att presumtiva elever ska få kännedom om verksamhetens utbildningar
- att omvärldsbevaka och utifrån kunskaper om aktuell sökbild och gymnasieantagning ge rektor och lärare återkoppling om hur arbetet på skolan kan se ut kommande år.

4. Språkstöd och valkompetens

Studievägledning för elever med annat språk

Elever som behöver vägledning på annat språk ska få detta via språklärare, SYV och av SYV/språklärare i samverkan. Vid behov används tolk från tolkförmedlingen.

Det informationsmaterial på andra språk som finns på olika forum och beskriver utbildningssystem och annan SYV-relaterad information ska presenteras enskilt, i grupp eller som en del i undervisningsmoment.

Studievägledare ingår i elevhälsoteamet och bidrar med specialkompetens. Vid elevvård där kompensatorisk vägledning blir aktuell deltar vägledare naturligt i samverkan med elev, vårdnadshavare och pedagogisk personal.

Elevens valkompetens

Skolan ska ge eleven valkompetens inför framtida val genom att:

- Lärare som arbetar med elever på preparandutbildningen gör kopplingar mellan ämnens kunskapsmoment och framtida yrken och studier,
- Lärare/mentorerna arbetar med elevens valkompetens
- Studie- och yrkesvägledare är tillgänglig och följer upp elevens kartläggning, individuella studieplan och har vägledningssamtal.

- Skolan bidrar med kompensatorisk vägledning för att minska ev kommunikationsmissar och höja valkompetens för de som behöver extra stöd med detta, bl.a Språkintröduktionselever.
- Skolan erbjuder besök på gymnasieskolans program internt och externt
- förtydliga och repetera information kring gymnasieval och Vuxalternativ samt i möjligaste mån delge denna information på hemspråk, via studiehandledare, tolk eller informationsmaterial på aktuella språk.

Språk

Skolan har i flera kurser och vid behov studiehandledningskompetens i arabiska och dari /persiska.

5. Uppföljning och utvärdering

- Uppföljning av mål i aktivitetsplan vid kvalitetsuppföljning i juni (Stratsys)
Uppföljningen avser även examensresultat, genomströmning och övergångsanalys från IM samt antalet avhopp,
 - Uppföljning av utvecklingsarbete mellan SYV/lärare i arbetslag inför lå 18/19
 - Uppföljning av KAA verksamheten
 - Användning av avsedd del i BRUK – arbetsliv
- Uppföljning ger god grund för nästkommande läsårsplanering

Aktivitetsplan

Nationella program och IM-programmen

Avser	Aktivitet	Ansvar	Ev tid
Alla program/ årskurser	Översyn individuell studieplan, deltar i elevhälsa, målkonferens	Syv och mentor	Skolstart och fort- löpande under året
Alla program/ årskurser	Val, omval, kontakt med andra skolor, kontakt m föräldrar	Syv	Fortlöpande
Alla program / årskurser	Individuella vägledningssamtal	Syv	Fortlöpande
Åk 2-3	Utbildningsmessa Högskolan Väst i Trollhättan erbjuds. Utbildningsmessa Göteborgs Universitet erbjuds	Syv	November och februari
Åk 1-3	Föräldra-/elevmöte, utvecklingssamtal	Mentor och Syv	Höst alt./vårtermin
Åk 1-3	Klassinformation kring behörigheter, meritpoäng, urval, högskoleprovet	Syv	Vårtermin
Åk 3	Klassinformation kring vidare studier Vuxenutbildning, högskola/universitet folkhögskolor, yrkeshögskola ev. studiebesök inom yrkesgrenar	Syv Gymn Syv Vux	Vårtermin
Åk 1	Information kring inriktningssval individuella val, programför- djupning, yrkesutgångar	Mentor och SYV	Vårtermin
Åk 1-3	Arbetsmarknadsmässa med deltagande från olika yrkes- grupper	Syv Gymn, Syv Vux	April
Åk 1-3	AME-deltagande i studiehall		Tisd.10-12 Varannan vecka
Åk 1-3	Yrkeskopplingar i kurser via APL uppgifter, lärlingsplatser, studiebesök, inbjuda yrkesföreträdare, ämnes- integrerande kursmoment	Lärare på alla program	Fortlöpande
Åk 1-3	Personligt CV	Lärare- svenska+AME	Höst/ vårtermin
Åk 1-3	Språkstödjande och övrig kompenserande vägledning	Mentor,SYV språklärare, elevhälsa	Fortlöpande
Åk 1-3	Användning av SYV online metodmaterial för undervisningsmoment ex intressetest	Mentor,SYV språklärare, elevhälsa	

Avser	Aktivitet	Ansvar	Ev tid
Alla IM 1-3	Översyn, kartläggning för individuell studieplan, deltar i elevhälsa, målkonferens	Syv och mentor Språkstöd e behov	Skolstart och fort-löpande under året
Alla IM 1-3	Information om svenska utbildningssystemets olika skolformer, betoning gymnasieprogram, val och valprocess	Syv med språkstöd	Höst/Vårtermin
Alla IM 1-3	Individuella vägledningssamtal	Syv – vid behov språkstöd	Fortlöpande
Alla IM 1-3	Skolbesök på externa skolor och kommunens skola via Öppet Hus och "skuggning", studiebesök andra skolor/företag	Syv och mentorer	Oktober - april
Alla IM 1-3	Föräldra-/elevmöte, utvecklingssamtal	Mentor ev. SYV, ev språkstöd	Höst alt./vårtermin
IMSPRÅK	Föräldra-/god man/kontaktperson/elevmöte, utvecklingssamtal	Syv med språkstöd	Vårtermin -18
Alla IM 1-3	Yrkeslivskontakter i samband m undervisning	Syv Gymn. Syv Vux.	Vårtermin -18
Alla IM 1-3	Arbetsmarknadsmässa med deltagande från olika yrkesgrupper	Syv Gymn, Syv Vux	April - 18
Alla IM 1-3	AME + AF-deltagande i studiehall	AF+ AME	Tisd.10-12 Varannan vecka
Alla IM 1-3	Yrkeskopplingar i samband med kurser.	Lärare på alla IM program	Fortlöpande
Alla IM 1-3	Personligt CV	Lärare-svenska +AME	Vårtermin - 18
Alla IM 1-3	Användning av SYV online metodmaterial ex intressetest	Lärare, SYV	Höst + Vår
Alla IM 1-3	Språkstödjande + övrig kompensande vägledning	Mentor, SYV språklärare, elevhälsa	Fortlöpande
Alla IM åk 1-3	Studiebesök i Mellerud alt yrkesföreträdare besök i klass	Mentor	Våren - 18
Alla IM åk 1-3	Utvärdering av aktivitetsplan	Lärare, SYV, mentor, rektor	Juni - 18

Aktivitetsplan SYV - Språkintröduktion

Avser	Aktivitet	Ansvar	Tid
IM SPRÅK	Se aktivitetsplan ovan	Rektor, lärare, syv	
	Särskilda mål -2018		
IM SPRÅK	1. Utveckla genomförande av yrkes- och arbetslivsanknytning i undervisning * 2. Arbetsmarknadsmässa Bjuda in yrkesföreträdare	Alla lärare, mentorer, SYV	Vår /Höst April Oktober
IMSPRÅK	3. Utveckla praktik och prao-möjligheter. Utveckla studiebesök på nationella program och på företag/förvaltning, deltagande på viss gymnasieverksamhet	SYV, mentor, lärare	Vår/Höst
IMSPRÅK	4. Utvärdering av aktivitetsplan och särskilda mål för IMSPRÅK(även i Stratsys)	SYV, lärare, mentor, rektor	Juni 18, dec 18

Studievägledning för elever med annat språk

Elever som behöver vägledning på annat språk ska få detta via språklärare, SYV och av SYV/språklärare i samverkan. Vid behov används tolk från tolkförmedlingen.

Det informationsmaterial på andra språk som finns på olika forum och beskriver utbildningssystem och annan SYV-relaterad information ska presenteras enskilt, i grupp eller som en del i undervisningsmoment.

Studievägledare ingår i elevhälsoteamet och bidrar med specialkompetens. Vid elevvård där kompensatorisk vägledning blir aktuell deltar vägledare naturligt i samverkan med elev, vårdnadshavare och pedagogisk personal.

Vägar vidare

- Gymnasieskolans nationella program – innan vårtermin då hen fyller 20 år.
- Vuxenutbildningen – SFI, Grundläggande Vux, GymnasieVux, Yrkesvux från och med höstterminen det år hen fyller 20 år.
- Folkhögskola – enligt folkhögskolans utbud och antagningsregler
- Arbetsförmedlingen: eventuella Yrkesutbildningar
- AME/kommunala uppföljningsansvaret/DUA arbetet- vägledning mot arbete

Bilaga 1. Exempel på utbildningsmoment som integrerar yrkeskunskaper

Samhällskunskap

CENTRALT INNEHÅLL

Svenska välfärdsstrukturer och hur de fungerar, till exempel sjukvårdssystemet, pensionssystemet och arbetslöshetsförsäkringen. Vilket ekonomiskt ansvar som vilar på enskilda individer och familjer och vad som finansieras genom gemensamma medel.

Hur hushållens, företagens och det offentliga ekonomien hänger samman. Orsaker till förändringar i samhällsekonomin och vilka effekter de kan få för individer och grupper.

Arbetsmarknadens och arbetslivets förändringar och villkor, till exempel arbetsmiljö och arbetsrätt. Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.

KUNSKAPSKRAV 7-9

- Eleven kan söka information om samhället och använder då olika källor på ett **i huvudsak** fungerande sätt och för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.
- Eleven har grundläggande kunskaper om olika samhällsstrukturer. Elevens undersöker hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer fungerar och beskriver då enkla samband om dessa

Svenska som andra språk

CENTRALT INNEHÅLL

Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra en presentation.

Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.

Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.

Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.

Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

KUNSKAPSKRAV 7-9

Svenska som andraspråk

Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **grundläggande** läsförståelse.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar och förklaringar, **enkelt** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **i huvudsak** fungerande struktur, citat och källhänvisningar.

Eleven kan med en **i huvudsak fungerande** kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del för samtalen och diskussionerna framåt**. Eleven väljer och använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande struktur, innehåll och språk och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Uppgift

”Drömyrket”

1. Vad vill du arbeta med om du får välja vad du vill? Skriv ner och berätta varför du vill det. Hur kom du på detta yrke?
2. Hur blir du det? Vilka skolor behöver du gå? Måste du gå i skolan? Vilka betyg krävs av dig?
3. Hur ser arbetsmarknaden ut för dig inom detta yrke? Lätt/svårt? Vilken lön kommer du att få?

Arbetets gång

Tänka

Skryva

Söka fakta i böcker, på nätet och/eller intervjuer

Skryva, Redovisa skriftligt/muntligt

Bilaga 2. Rätt till utbildning: nyanlända och gymnasieskolan:

Kommunen har skyldighet att erbjuda gymnasieutbildning fram till och med det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Detta gäller också för utbildning på introduktionsprogrammen.

Bosatta, men inte folkbokförda ungdomar: Asylsökande ungdomar och vissa andra ungdomar som anges i 1 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera (LMA), ungdomar med vissa tidsbegränsade uppehållstillstånd och ungdomar som är papperslösa, har rätt till utbildning i gymnasieskola, endast om de har påbörjat utbildningen på ett introduktionsprogram, eller på ett nationellt program, före de har fyllt 18 år. Eleven har dock rätt att fullfölja påbörjad utbildning på ett introduktionsprogram eller ett nationellt program.

Skolverkets tolkning när det gäller dessa ungdomar innebär att en elev inte har rätt att gå över till och påbörja utbildning på ett nationellt program från och med fyllda 18 år, även om eleven har påbörjat ett introduktionsprogram innan dess. Det finns dock inget som hindrar att kommunen ändå erbjuder utbildning på exempelvis ett nationellt program till de ungdomar som fyllt 18 år.

Folkbokförda ungdomar: Skolverkets tolkning när det gäller ungdomar som är eller ska vara folkbokförda i landet, är att en elev inte har rätt att gå över till och påbörja utbildning på ett nationellt program från och med andra kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år, även om eleven har påbörjat ett introduktionsprogram innan dess.

Mellerud har principen att även asylelever som inte påbörjat innan 18 år ändå kan få påbörja nationellt program, dock före hösten de fyller 20 år.